

הנדון: מר מירון נאמן ת.ז. 45560638
חוות-דעת

נתבקשתי לחוות דעתי בענינו של מר נאמן בשאלה האם הינו כשיר בזמן הנוכחי לקחת חלק בתהליכים משפטיים הקשורים בעניינו

להלן פרטי השכלתי ונסיוני המקצועי-

-מומחה בנוירולוגיה-המחלקה לנוירולוגיה, בי"ח הדסה, והאוניברסיטה העברית, ירושלים, 1986
-התמחות בנוירולוגיה התנהגותית, אצל פרופ' הילמן, המחלקה לנוירולוגיה, בי"ח למשוחרי הצבא, האוניברסיטה של פלורידה, פלורידה, ארה"ב 1989-1992 (שנה)
-מנהל המחלקה הנירופסיכוגריאטרית והיחידה הניירוהתנהגותית בי"ח הרצוג, ירושלים 1986 עד 2002.
-מפעיל המרפאה לנוירולוגיה התנהגותית, מרפאת מומחים, צריפין, צה"ל מ-1997 .
-מנהל המחלקה הנירולוגית והיחידה לנוירולוגיה התנהגותית, מחוז תל-אביב, שירותי בריאות כללית-מ-5/03 עד 2009
-מנהל מרפאת "מרחב" לשינויי זכרון, התנהגות ותפקוד-רמת "אפעל" - מ-10/07
-יועץ ראשי לעמותת "אור-עד"-ליישום תהליכי אבחנה וטיפול בשינויים קוגניטיביים ובדמנציה - חבר המועצה המדעית, עמותת מחלת אלצהיימר ומחלות דומות-10/07
מורה באוניברסיטה העברית-
נוירולוגיה התנהגותית, בחוג לנוירולוגיה, ביה"ס לרפואה מ-1989
נוירופסיכולוגיה-בחוג לפסיכולוגיה, לימודי תואר שני בנוירופסיכולוגיה מ-1990
-בדרגת -
-מרצה בכיר קליני עמית מ-1990
-פרופ' חבר קליני עמית מ-9/2015
-חבר בחברה הנירולוגית הישראלית
-חבר ב-American Academy of Neurology
-בוגר השתלמות "חוות דעת המומחה הפסיכיאטרי"- קורס מטעם הסגוריה הציבורית מחוז ירושלים, בשיתוף עם המרכז לבריאות הנפש, טלביה, ירושלים 6-7/2000.
-בוגר קורס "חוות דעת מומחים"-המכון הישראלי לחוות דעת מומחים ובוררים" 7/2000

בעת הכנת חוות הדעת היו לפניי המסמכים הבאים-

-דו"ח צנתור לב-13/2/96
-סיכום ביקור קרדיולוגיה-ד"ר שניידר-12/12/05
-דו"ח מיפוי לב-16/9/07
-סיכום ביקור-ד"ר חזנוב-18/10/07
-מכתב פרופ' קרניאלי-15/11/07
-סיכום ביקור-פרופ' מוסרי-27/3/11
-הפנית ד"ר קיי-4/4/11
-הפנית ד"ר קיי-14/11/11
-סיכום ביקור-ד"ר לויין-21/4/13

-מכתב שחרור-מיון פנימי-ביה"ח מאיר- 29/6/14
 -רשימת התרופות-6/1/15
 -הפנית ד"ר אהרונוב-מנשר- 25/2/15
 -הפנית ד"ר קיי-15/5/15
 -מכתבי ניתוח עיניים-6/5/15 ו-25/5/15
 -תוצאות בדיקת CT מוח- 4/6/15
 -סיכום מידע רפואי-ד"ר קיי-12/8/15
 -תדפיס בדיקות דם- 1/9/10-7/9/15
 -סריקה נוירו פסיכולוגית מרפאת "מרחב"-8/9/15
 -הערכה נוירו התנהגותית/נוירולוגית -מרפאת "מרחב" -פרופ' ורטמן-16/9/15
 -רישום פרופ' ורטמן-28/9/15
 -תוצאו בדיקות דם- 11/11/15
 -רישום נתוני התנהגות ע"י גב' שושנה נאמן-22/11/15
 -דו"ח אבחון נוירופסיכולוגי- מר גיל סוזין-נוירופסיכולוג- 25/11/15

רקע כללי-

מר מירון נאמן, בן 69, יליד רומניה (בארץ מגיל 5).
 השכלה: 16 שנות לימוד (בעל תואר ראשון בהיסטוריה, מדעי מדינה). עבד בתפקידים ניהוליים בכירים
 (מנכ"ל השק"ם, סמנכ"ל בזק, 2006-2010- מנכ"ל חברה ברומניה). 5 שנים בפנסיה.
 דומיננטיות ימנית.

רקע רפואי כללי

מצבים רפואיים פעילים

-גורמי סיכון וסקולריים

-יתר לחץ דם

-היפרליפידמיה

IHD, מ/א CABG ב-1996

-מצבים אחרים

-אפשרות הפרעת קשב בעברו

-לאחר ניתוחי קטרקט דו"צ

-חסר ויטמין B12

-חשד לתסמונת דום-נשימה

בעברו-

2- חבלות ראש (נפילה ות.ד.) בשנות ה-70

הרגלים

-עישון עד 1996

תרופות:

Acetylsalicylic Acid, Gastro-
Metformin, Victoza, Insulin Lantus-
Ramipril, Disothiazide, Cardiloc-
Atorvastatin, Ezetrol-

רקע תפקודי עד לתחילת השינויים הקוגניטיביים ב-2006

-מר נאמן תפקד ברמה הגבוהה ביותר עד 2006
-היה מנהל בכיר ומצטיין במפעלים גדולים ואתגריים.
-ניהל מערכות תחת לחץ קיצוני קשור עבודה
-הגיע לדרגת סגן אלוף בצבא
-חשד להפרעת קשב בילדותו

מהלך השינויים הקוגניטיביים – מ-2006-

-מהלך הירידה-

-פרוגרסיבי ללא הפסקה מ-2006

-האצה מ-2010 לאחר הפסקת העבודה

-השינויים התפתחו בתחומים הבאים –

-(פירוט-בסעיף הבא)

-קוגניטיבית-

-הפרעת זכרון, התמצאות ריכוז, תפקודי שפה, ויכולת חשיבה

-התנהגותית-

-דכאוני, שינוי אישיות, התפרצויות זעם, מדוכא ושקוע בעצמו

השינויים הקוגניטיביים בתקופה הנוכחית -

-שינויי זכרון –

-לא זוכר אירועים (סרטים, אנשים שפגש, דברים שעשה, תשלומים שבצע)

-לא זוכר גורמי פטירת אביו –דבר שידע באופן מוחלט

-לא זוכר מידע חדש -כגון מסירת הודעות לבני הבית, דברים שנאמרו לו לפני זמן קצר

-שוכח מקום חפצים (עד כדי פגיעה בתפקוד, אבד כרטיסי אשראי, כל הזמן מחפש דברים,

שכח טלפון ומצלמה במונית)

-שוכח לקחת מסמכים נחוצים לפגישות

-חוזר על סיפורים כי איננו זוכר שכבר סיפר

-לא זוכר מה שקרא

-שוכח דברים על האש

-שוכח לקחת תרופות כולל זריקות אינסולין
 -רושם פתקים לזכרון אך לא זוכר מקומם
 -החל להשתמש ברשימות מפורטות לפני מספר שנים
 -אירועי אי התנהלות לפי סכימה רוטינית (זכרון פרוצדורלי-אי חגירת נכדים ברכב)
 -זכרון פרדיקטיבי-כגון-ששכח הנכדה בגן למרות שקבע לבצע, שוכח מה רצה לבצע,
 -קושי במציאת שמות
 -ירידה באוצר המלים
 -קושי בבנית משפטים ובהסבר רעיונות ומסרים
 -קושי ריכוז-
 -מאבד חפצים, נוסע עם דלת פתוחה, משאיר דלת המקפא פתוחה,
 -מאבד חוט המחשבה תוך כדי דיבור
 -מזניח פרטים קטנים
 -לא שם לב לקצף שנשאר אחרי הגילוח
 -לא יכול לבצע מטלות בו זמניות (בניגוד לעבר)
 -קורה שעובר רמזור באדום
 -אירועים רבים של אי הקשבה בשיחה, עד כדי ריבוי קונפליקטים, לא קולט קטעים חשובים של הנאמר לו
 -לא שם לב לפניית אליו מהסובבים אותו
 -הפרעת זיכרון פנים
 -קושי התמצאות במקומות לא מוכרים
 - קושי בניווט, טועה לעתים קרובות מאד במסלול הנסיעה. קושי התאמתו ל-waiz בגלל קשיי ריכוז. לא הצליח ללמוד מסלול נסיעה תדיר לחבריו
 -קושי התמצאות במקום מגוריו-כפר-סבא- למרות שגר שם כבר 5 שנים
 -קושי לזהות חפץ שמחפש מתוך קבוצת חפצים
 -שולחן עבודה לא מסודר
 -מחליף בגדים במקומות לא מקובלים בבית
 -קושי משמעותי בארגון סדר היום- פעולותיו נפרשות על פני שעות רבות -עם תוצאות הגורמות לו נזק כגון אכילה בשעות מאוחרות מהמותר לו ומהמתוכנן
 -קושי תכנון וקביעת עדיפויות לתכנון
 -בולט לעומת יכולותיו הגבוהות בעבר כבכיר בחיל התקשוב ובניהול מערכות
 -קושי בפתרון בעיות יומיומיות
 -קושי בקבלת החלטות
 -צורך בהנחיתו במצבי יומיום ע"י אשתו-

-קושי בקליטת המסר העיקרי בשיחה –לרוב בשל אימפולסיביות
 -קשיי הסקת מסקנות
 -צורך להתקדם צעד אחר צעד על מנת להביאו למסקנה רצויה ומותאמת
 -אימפולסיביות בהסקת מסקנות-ריבוי מסקנות מוטעות ,
 -אירועי שיפוט לא תקין
 -קושי בהתאמת התנהגותו להתנהגות הרצויה בקונטקסט
 -התנהגותית-
 -ירידת מצב הרוח
 -אפאתי יותר
 -פחות עוזר לאשתו לעומת העבר, לא זוכר להשתתף ברוטינות הבית
 -התפרצויות כעס על דברים קטנים עד כדי פגיעה ביכולת תפקודית והתנהגות בקונטקסט
 -רוגזנות
 -אימפולסיביות –הערות פוגעניות, החלטות, התייחסות לסובבים אותו, קושי בדחיית סיפוקים,
 -עייפות וריבוי נמנום יומי
 -תפקודית-

-זקוק לעזרה בקניות, נטילת תרופות, ואף ניהול כספי

בדיקה נוירולוגית מוטוסנסורית –

- הפנים סימטריות, דיבור ובליעה תקינים.
 - רעד פוסטורלי עדין ביד השמאלית.
 -טונוס שרירי מעט מוגבר ביד הימנית
 -כח גס תקין
 -החזרים ירודים
 -ללא סימנים פירמידליים
 - החזרי שחרור פרונטלי- bilateral palmomental reflexes.
 -תחושה תקינה
 -צרבלריות-תקין
 -עמידה –תקינה כולל רומברג
 -הליכה תקינה

בדיקה נוירו התנהגותית -

-ערני
 - שיתוף פעולה – מלא. הראה מוטיבציה לביצוע מיטבי.

- אפקט – מעט ירוד
- סטטוס פסיכומטורי – פעילות יתר .
- יכולת גלובלית בסיסית-גבוהה

קשב:

- קושי למקד קשב לאורך זמן
- digit span: ירידה קלה: 5 - FW , 4 - BW .
- דיסטרקטבילי
- הפרעת פיצול קשב וקשב מתחלף

התמצאות:

- בזמן – תקין
- מקום – תקין
- שיום:** ירידה מינימלית 13/15 (שתי שגיאות סמנטיות)

זיכרון:

- ורבלי
- למידה – RAVLT – 5,8,7,7,7
- RAVLT – recollection – ירידה - 5/10
- RAVLT – recognition – ירידה קלה: 7/10
- קונפולציות
- ויזואלי

- ירידה בזכירת מיקום 4 חפצים –
- זכירת צורה מורכבת – לקויה (ROCF – 12/36)
- קשיי קידוד מידע (מילולי וצורני)
- קושי להתייחס לתבניות ולגשטאלטים.
- משתפר בהצגה מאורגנת

תפקודי שפה:

- אוצר מלים גבוה
- דיבור ספונטני – תקין.
- הבנה – תקינה
- חזרה – תקינה
- קריאה מכנית – תקינה, ללא פרפזיות .
- הבנת הנקרא – לקויה.
- כתיבה -מעט פאראגרפיות.

odd man out: תקין

זיכרון קונספטואלי:

- ידע כללי- תקין
- ידע עצמי - תקין

פרקסיס : תקין

יכולת חישוב

-החסרה סדרתית- מתחת למצופה (3/5)

-חישוב פשוט – תקין. עם זאת נצפתה יכולת אריתמטית ירודה מאוד (בעיות מילוליות בעיקר).

-כתיבה/קריאת מספרים- תקין

תפקוד ויזואל-פרצפטבי:

- זיהוי אובייקטים – תקין

-זיהוי מרכיבי סצינה – תקין

תפקוד ויזואל-קונסטרוקטיבי

- ציור שעון - תקין

-העתקת קוביה – תקין

-העתקת צורה מורכבת – שמורה

ידע גוף

-שיום אצבעות – תקין

פיזור קשב מרחבי (ביטול כוכבים)- תקין

ארגון גלובלי/לוקלי סצינה ויזואלית-local preference

-(גלובלי –ח; לוקלי-כ)

ארגון מידע חזותי מדגם או מחלקים- מונמכת

תפקוד פרונטלי-

- הפשטה – תקין

-ירידה במהירות העיבוד

- קושי בשינוי סט חשיבה וגמישות מחשבית

-ירידה ביצירתיות ובשטף חשיבה

-ירידה בתכנון

-בקרה-ירידה, שגיאות שכיחות

-ירידה באינהיביציה תגובה

- ללא עדות ל-stimulus boundedness בבדיקה

- קיבולת זיכרון עבודה נמוכה מהמצופה

- שטף מילים

--- סמנטי – לקוי (13 מילים)

--- פונמי – לקוי (9 מילים)

MoCA – 21/30 –ירידה- (התקשה בשטף, זיכרון מושהה)

CDR – 0.5/3

GDS – 15/15 -מכוון לקיום מרכיב דכאוני

בדיקות עזר-

CT- מוחי 4/6/15

-עם חומר ניגוד

-ללא ממצא פוקאלי

דיון--

נתבקשתי לחוות דעתי בענינו של מר נאמן בשאלה האם הינו כשיר בזמן הנוכחי לקחת חלק בתהליכים משפטיים הקשורים בענינו.

מן ההערכה עולה כי-

קיים קרוב לודאי רקע של הפרעת קשב

קיימת ירידה משמעותית ב-9 השנים האחרונות

-קוגניטיבית-

גלובלית- מבחן ה-MoCA

- בתחומי הקשב (בסיסי, דיסטריקטביליות, פיצול קשב וקשב מתחלף) הזכרון (ורבלי

וויזואלי, עם קשיי קידוד מידע), תפקודי שפה (קשיי הבעה והבנה של מסר

מורכב, קושי קריאה), יכולת חישוב, ארגון מידע ויזואלי, זיהוי טופוגרפי וניווט, ותפקוד

אקזקוטיבי(ירידה במהירות העיבוד, קושי בשינוי סט חשיבה וגמישות מחשבתית, ירידה

ביצירתיות ובשטף חשיבה, ירידה בתכנון, בבקרת התנהגות באינהיביציה תגובה, שיפוט

לקוי וקושי בתפישת גשטאלט ותוכן סיטואציה).

-התנהגותית –

-תופעות אימפולסיביות בולטות

-ירידה במצב הרוח

ההפרעה נתנת להגדרה כ- multiple domain mild cognitive impairment

-לירידה זו ישנן השלכות על תפקודי היומיום וניהול התפקוד הקוגניטיבי וההתנהגותי עד כדי

סיכון עצמי כגון אי נטילת תרופות, נסיעה ללא שמירה על כללי הבטיחות ועוד כנ"ל.

-הפגיעה נגרמת על ידי השילוב של

-הפרעת קשב

-פגיעה פרונטלית -משנית בסבירות גבוהה ביותר לשילוב פגיעת כלי דם על רקע גורמי

הסיכון המרובים מהם סובל, חסר ויטמין B12 אשר עדיין זקוק לאופטימיזציה הטיפול

הפרעת השינה והמרכיב הדכאוני.

-המהלך מלמד על כך שהפרעת הקשב היתה בשליטה ולא מנעה תפקוד ברמה הגבוהה ביותר עד

לפני כ-9 שנים. עם הופעת הפגיעה הפרונטלית- הוסרו מנגנוני הבקרה על הפרעת הקשב וכן

התווספו הפרעות קוגניטיביות נוספות .

-מהלך ההתפתחות של הפרעות אלו –ב-9 השנים האחרונות וההשפעה שלהן על תפקודו

היומיומי של מר נאמן- הינן משכנעות ביותר קיימת פגיעה מוחית כנ"ל.
-לאור זאת –עלי לקבוע כי מר נאמן לא יהיה כשיר בזמן הנוכחי לקחת חלק בתהליכים משפטיים הקשורים בעניינו. זאת-הן לאור הפגיעות עצמן והתבטאותן המוכחת בתפקודי היומיום והן לאור התרשמותי כי ההפרעות מתגברות בתנאי לחץ.
-ראוי להתייחס למספר נקודות -

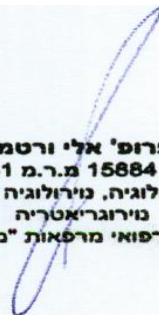
ה-CT התקין- איננו משמעותי- בהיותו בדרך כלל בעל רגישות נמוכה לפגיעות אלו-
מר נאמן נראה במצב קומוניקטיבי וחשיבתי טוב בעת שיחה אתו. הדבר אופיני למטופלים עם פגיעות פרונטאליות וקשביות. השילוב בין התלונות הקונסיסטנטיות והספציפיות לפגיעות שתוארו על פי הידע הקליני והמחקרי, הרקע התפקודי הגבוה והממצאים בבדיקתו הקוגניטיבית מצביעים בסבירות גבוהה מאד על הפגיעה שתוארה לעיל.

סיכום

הנני קובע כי מר נאמן איננו כשיר בזמן הנוכחי לקחת חלק בתהליכים משפטיים הקשורים בעניינו .

(תעודה זו ניתנת על ידי גם לשם הגשתה כראיה משפטית והריני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב שלענין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה, דין תעודה זו כשהיא חתומה בידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט)

פרופ' אלי ורטמן

פרופ' אלי ורטמן
מ.ר. 15884 מ.ר.מ. 8961
מומחה לנירולוגיה, ניירולוגיה התנהגותית,
נירולוגיה
מנהל רפואי מרפאות "מרחב"